

1.

Magyarok

Magyarok mentem haza a város-
ok után tartott évszázad ünne-
pélyről jó bizonyítványokkal.
Az után is alig néhány nappal
az után, hogy megkerdtem várható-
mat, elutaztam Magyarországra Somberék
faluba, hogy ott töltsem nyári szünidő-
met.

magyarok
kor,

Szerencsésen megérkezve, kezdtem
Magyarországon házihoz. A kis falu egy
filozófus körében áll Magyarországon há-
za egy szép nagy kertben. A kert mel-
lett egy folyócska folydogál.

magyarok,
magyarok
folydogál

Várhatómat nagyon jól töltöttem. Hol-
napot félkezebe szétlőttem egyet a kert
áronyas útjain, aután megreggeliztem
olvasgattam az útlek mellett levő
padk egyiken. Majd káláratam is
szótaláltam a kis folyócska után
vándorom megfürdöttem benne. Fürdés

után sétáltam és egy óra tájt ebé-
deltem. Ebéd után öt óráig olvas-
tam vagy a kertben járkáltam.
Kifáradva a játéktól és sétálástól öt
óra után orszonnyáztam. Ezután
rendesen testvéreimmel csolnakáztam
egy darabig. Csolnakázás után nyolc
óra tájt vacsoráztunk. Ezután úgy ki-
lenc óra tájt ledelüdtünk. Nemelykor
tettünk estofeli egy nagyobb stájt vagy
kocsistánk.

De hamar közeledett a vakációnk vége,
haza kellett menni. Szomban nagyon
sok kellemes emlék^{em} maradt meg a va-
kációról.

Mintha nem volna elég a várakozás a készítésben. Min-
a dolgozatban elég rendszer. A végén elmosódoztam. Ez ilyen formán
készítésben volna vázlatot: Devezte: Minpa után nagyanyámékhoz utaz-
tam. Nagyananyám háza, Kertje, a folyócska. Minő emlékeim fűzőlme-
e helyekhez? Törzsház; a falu s annak vége. Minőnek találtam a
csobákot, kik nagyanyámékhoz járnak? Minők a gyermekek a mi
folyócskánál vakációnkban? Kikkel szoktam barátkozni, egek közül?
Férfiakaim. Különben a falusi és városi játékok között a hely-
testvéreim a játékaikban? Minő játékok szerepeltek leggyakrabban?
Csolnakázás s fiú-örömei. Az est folyamán. Betéjezés. Mi hasznos volt a va-
kációról: a testi, b) lelkiéleti. Minő emlékek s gondolatok közt váltam
meg fontosságúak?

A vázlat pontos elkészítését sohase felejtsem meg! A kidolgozás-
nál arra főrekezdjél, hogy ne csak a külső forma legyen a csinos, hanem
a mondanivaló is. Tehát a lényegre, a lényegre és arányosságra fő-
rekezdjél. Természetes, hogy mindezt három nappal fölött áll a szabadság
s, ezáltal is a követeleménye.

2

Pesti Tábor, a farkasról és a daru-
ról" című meséjének átírása mai
magyarsággal.

Mikor a farkas bá-
rányt evett, annak csontja vélet-
lenül a torkán ¹akadt. ²Theres, ³kér
segítséget, de senki ⁴(sem) ⁵segít rajta,
s mindenki azt mondja, hogy meglel-
te azt, amit a torkosságával bere-
sett. Végre hittelkedéssel rábirta a da-
rut, hogy hosszú nyakával ⁶(a) ⁷vegye ki a ⁸csontot.
Mikor ⁹pedig a daru ¹⁰hívta a
csontot is jutalmat kért, még csüfö-
dött vele a farkas ¹¹azt mondva: ¹²Menj el¹³
lem te szerénytelen! ¹⁴Nem elégedsz meg
azzal, hogy élsz? ¹⁵Hörönd, hogy nem
haraptam ketté nyakadat, mikor tot-
tomban nyujtottad."

hosszú,

farkas,

Értelme: Ha valaki halálannal
tesz valamit, mint a daru, munkája
kárba veszett, mert jöent ritkán fi-
jöt.

jöt.

setnek jóval az emberet.

1.

3.

Miért szeretem az őszt.

(Házi dolgozat.)

Atyjai bölcsességgel rendezte el a jó isten az évszakok váltakozását. Ha mindig a tavasz szépségében és a nyár adásában gyönyörködne, nem becsülnék meg eléggé azokat. Milyen örömet okoz nekünk a hideg tél után az első hóvirág; a nyár virágai után örömmel üdvözöljük az őszi gyümölcsöket.

Redressé tessi életem az őszt az is, hogy össereggyűjt minket újra a mi kedves iskolánk falai közt. Itt még nem ad nekünk annyi munkát a tanulás, hogy ne tehetnénk olykor nagyobb sétákat.

Ha kimegyünk a szabadba, gyönyörű látvány tárul elénk. A fák levelei sárgulnak, némelyük ~~fa~~ egészen ~~le~~ mint öltözködés. Érinte elfelejtjük, hogy a természet ^{haldoklását} ~~friss~~ ~~talál~~ jelenti ez a szín-pompa.

A gyümölcsös kertekben, szőlőkben csak most kezdődik az élet. Mindenütt emberek nyírszögnek.

bölcsesség,

újra,
közé,

? (bitor?)

bitor,

örülmei,

ki pottokban, ki kosárban tör viszi a terméket.
A préska elött dalolva isszák a mustot; másképp
a szedő-lányok éreke hangzik. Örülnek, vigadnak.

Milyen ellentét az a természet puhatalásá-
nak! Ott a szomorúság, itt az öröm ragadja d az em-
bert.

szomorúság,

Dár soha nagyobb szomorúság^{om} ne lenne az élet-
ben, mint az őz hervadása. Tudom, hogy a tél a-
lom után új tavasz virrad:

virrad.

„Es lelkemben nyugtató két éled,
Nem halt meg, csak alszik itt az élet!”

1.

Derék dolgozat.

Toldi Miklós

(Jellemrajz)

A magyar irodalom leg-
szébb díszének, „Toldinak”, főhőse Toldi
Miklós. Alakjának jellemét nagyszerűségre
fölkelti az ember bámulatát.

?

Hatalmas termete, mint a költő írja,
valósággal kitűnik, amint áll a pusztán.
Erője, ügyessége volt Toldinak, hiszen a
nyomórúddal, mint egy csetély botorskóval,
megtarta az xítat. Alakján, jól állott a paraszt-
ruba, úgy, hogy bárki parasztnak nézhette.

De a hatalmas testi erő mellett a lelki gy-
tulajdonságai sem maradtak háttérben.
Anyja és testvére iránti szeretete mindenelfö-
lött kitűnik. Hiszen testvérét, kiről tudta,
hogy gyűlöli őt, meg akarta ölni. I midőn
testvérére rohant, ki meggyalázta őt, anyja
közbelépésére sötétlenül, básan állott meg.
Szerepte, tisztelte anyját. De lelkében harag
volt György ellen, amit azonban legyö-

Zavros

Hal az életre mon-
dat, melyre a faga-
daj (hárs) veté.

xott a festvéri szeretet.

Vágyott a vitéri életre, amit oly nagy
festi erő mellett szinte természetesen. És a vágya
ösztönözte arra, hogy fellejjen nyíltan
György ellen. Így hat elhűnik jellemének leg-
kisebbit drága, az indulatosság.

Toldi ^{nek} ~~nek~~ legobb kulajdonosa'ga volt,
anyja iránti szeretete, tisztelete és gyöngédsége.
Törvessük mi is őt és tegyük isteni parancsola-
ta szerint: „Törösd a te anyádat és apádat, hogy
jól legyen dolgod és hosszú életet élj ulla föld-
dön!”

Paritotta: Mavarskardj.

Coak 22?

elkínit.

Nem! Hiszen
az egész Toldi Filopla
tragi kuma: Toldi halála
ipari indulatosságával
és a kegyelme.

A tél.

Nem volnánk igazi gyermekek,
ha nem örülnénk előre a télnek. örülnénk
Minden évszaknak vannak örömei. A
tél valószággal kiválik az évszakok kö-
zül, oly sok örömet nyújt nekünk.

Ha valaki fogalmat akar ke-
rteni arról, hogy mit jelent nekünk az
első hó, az csak egy pillantást kéne ^{hogy} ~~hogy~~
sen iskolánk udvarára, mikor először
hullanak a szép fehér pelyhek. Megkezdő-
dik a ^{vidám} ~~hagyományos~~ szentén előkeressük kor-
csolyáinkat, szánkóinkat, s szabad i-
dönket az egészséges téli mulatságok foglal-
ják el.

Némelykor azonban oly hideg van,
hogy fel kell hagynunk a téli mulatságokkal.
Glyendor én tanulással, kedvenc könyve-
ink olvasásával, vagy sakkozással töltöm
időmet.

örülnénk

hogy

hideg

A tél örömei köze tartozik a karácsony. A család apraja, nagyja örömmel állja körül a ragyogó karácsonyfát s kálával köszönjék meg Istennel (jóságát) adományait

Mi, kik az otthon melegeben élve-
küül e szent ünnepet, nem szabad, ^{hossz} megfelle-
kesünk azokról, kik ^{hossz} sok bajt okoz a tél.
Mindenkinek tehetségével mértén segíteni kell
a szegényeknek.

Nekem is vannak szegényeim. Ők
kis veretek, kik a vastag kőtakaró alatt
nem kapnak annivalót, seregestül gyül-
nek ablakomra, hogy elhordják az oda kin-
tett kenyérmorzsákat. Mindig vidámat,
nem csüggednek, ösztönük megsugja nekik,
hogy a legszigorúbb tél sem tart örökké.
Példát vehetnek tőlük a szigorú embernek,
hogy ne csüggedjenek, ha sorsuk rossz, mert
Isten jósága nekik is hoz egy új tavaszt.

1

A stilusról.

Ha jól akarunk megérteni
ni egy írósművet, jó stilusunk kell, ^{hozz} fe-
gyen. A Vigyárrunk kell arra is, hogy mit
akarunk leírni. Nem mindig írhatunk egy
formán. Kétféle stilus van: a tudomá-
nyos és a költői stilus. Ha csak egyet írni
meretünk akarunk közelelni és nem müdlattni,
akkor ^{mind} tudományos. Ha főleg az a célunk,
hogy müdlatassunk és nem csak ^{mind} írtatni aka-
runk közelelni, akkor a stilus ^{mind} költői.

Mindkét stilus megköveteli, hogy min-
dent világosan írjunk le, ne hogy ne legyenek
értelhetlen mondatösszerakások, ^{idegen szerű} ~~szóval~~ szóössze-
teletek; szóval minden érthető, minden rei-
lágos legyen.

Szülséges az is, hogy szabatosan fejez-
köl hi magánlat. Vét a szabatoság ellen a sza-
vak ismétlése, összehalmokása.

Hogy jó legyen stilusunk, sülséges az

logy,

eeeeee

ablakomra,
vidámat

müdlattni,
akkor, stilusunk
akkor, stilusunk.

idegenszerű

Hájszókat,
újítást.

is, hogy a nyelv ép legyen. Kerülni kell tehát a nyelvtani hibákat. Vigyáznunk kell a helyes írásra és mondat szerkezetre. A nyelv ép ségének szükséges az is, hogy a nyelv tisztán legyen. Nem szabad tehát elavult szót, hájszókat használnunk. Kerülni kell az erőszakos újítást is az idegenszerűséget. Vigyáznunk kell a jó hangzásra is.

Egyik legnagyobb követelménye a stílusnak, hogy eleven legyen. A tudományos stílusnál nem szabad azonban igazán sok elvességgel írni. A költőnél pedig az, hogy éreketünk és képzeletünk. A éreketést a külső formában is el lehet érni. Ez a fordulatosága a stílusnak. A képzeletést már nehezebb elérni. Szép szó-képekkel, és más stílus hasonlatokkal valósággal az olvasó el kell varázsolni azt a képet, azt a helyet, melyről írunk. A költői stílusnál az egyik követelmény: a szemléletesség.

Főtényező
1.

Toldi I - VII. énekének tartalma.

A Nagyszőlősi laktó Toldi Lőrincnének két fia volt: György és Miklós. György a király mellett élt, míg öccse, Miklós Nagyszőlősi egyszerű paraszt munkával töltötte idejét. György nem szerette öccsét és megparancsolták szerezni Miklós birtokát.

Nagyszőlősi,

Nagyszőlősi, egyszerű,

Egykor Miklós kinn volt a mezőn. Dél volt és a bérést lefelé aludni. Erabát Laczfi Endre nádor átvonult seregével a mezőn. Miklós nagy gyönyörűséggel nézte a sereget. Minden vágya az volt, hogy katona lehessen. A nádor nem tudta az utat és megkérdezte Miklóstól: „Te paraszt, melyik út vezet Budára?” Nagyon rosszul esett ^{Miklósnak hogy} a parasztnak szólították. Nem szólt semmit, hanem a nagy rédát, mely vállán volt, mutatva meg az utat. A nádor ekkor nagyon csodálkozott és seregével tovább haladt.

Miklós

laktó,

sólymokkal.

Miklós nagy búsan hazafelé indult. Ott hon

Györggyel,
kíséretével,
bátyját,
mulatni,

Legnagyobb csodálatára Györggyel találkozt,
ki finyes kíséretével ~~eljött~~ egy nagyot mulatni.
Miklós megakarta ölni bátyját, de a gö-
göven elfordult fölé. Anyját körbelepett, de
György durván bánt vele. Miklós ezt nem né-
hette. Fússát kérte, hogy elmenjen. György ^{örge} kacul
ütötte, mire Miklós sarokant. Megjött ölté volna,
ha anyja meg nem akadályozta. Ezután básan
leült az udvaron.

^{Bátyja ez alatt vígan mulatott}
György mulatni kezdett és ebéd után a szol-
gák vidám hánytak. György birtatására Miklós fel-
dobáltak és egy dardát vallon ütötték. Erre felkap-
ta a malom követ, melyen ült és leütötte vele az
egyik szolgát.

György el akarta fogatni Miklóst, de ez
elmenekült a nádásba. Amint itt bujdosott, találko-
zott Bencével, ^{a földi ház} ^{fevel.} régi, hű cselédjével. Ez ekör és itab
hozott neki. Miklós megízente vele anyjával, hogy
el fog bujdosni és kegyelmet akar nyerni ^{egyet-}
rosságért. Bencé le akarta őt becsilni, ^{erről} de ez nem
ért semmit.

Bujdosott,

bujdosni,

Ejjel el is indult Miklós, de elhatározta, hogy
előbb elbúcsúzik anyjától. Elindult hát haza.
^{É mint ment,}
~~Ha nem ment,~~ egy réti farkas fészekre bukkant és a
farkasok megtámadták őt. Csak nagy erejével és
bátorságánál köszöndette, hogy megmenekült. Ugya-
nis az egyik farkassal agyonverte a másikat.

A küzdelem után leült pihenni. Először egy
jó gondolata támadt. Felkapta a farkasot és
haza vitte vele. György emberével ^{aludt} együtt
Miklós az alvi szolgák ruháját a földhöz szegette,
és a két farkast György mellé fektette. Ezután beavat
anyjához ^{előbb} elbúcsúzott fölé. Először a ku-
^{megemerte a farkasot} szék felverték György emberét és Miklósnak
menekülni kellett. Az isten is segített neki. Ugya-
nis egy nagy égi hadonni keletkezett és nem tudták
üldözni.

Miklós meg vándorolt Puda felé, midőn oda ért,
a temetőben egy asszonyt látott sírni. Kérdete, hogy
mi a baja? Ez elmondta, hogy egy erős csel vi-
tez megölte párviadalban a két fiát. Miklós meg-
ígérte, hogy meg fogja bosszulni akit most már

előbb,

elbúcsúzott,

Balma,

volt ^{szokása} ~~ma~~ is a legyelem nyelésre. Legyőni
a cséket és akkor biztosan legyelmet kap.
Megindult hát Pest Buda felé, elbúcsúva a sír-
asszonytól.

20

VIII

Toldi Miklós céljainak alakulásai
az I - VI. években.

Ha valaki megfigyeli az első
házból származó királyainak uralkodásának ide-
jét, be fogja látni, hogy miért igyekezett min-
deni ifjú abban a korban a vitési élet után. Toldi
Miklósnak is ez volt a fő célja.

Midőn Miklós meglátta az Laci sere-
gét, vágyakozott a vitési élet után. Ez az első célja
vezérelte őt egész ^{életét} ~~az egész~~ pályáján. Midőn bátyjával
találkozott, meg jobban megfogta célja, melyet annyira
sok ^{akadály} gátolt. Független akart lenni bátyjától, ^{akadály}
mert különben nem érthette el főcélját. Erőre kért ki
jussát, ezért akart eltávozni.

A vitési élet ^{utáni vágyával} ~~ma~~ ^{örösfüggetl}
azon célja, hogy a királyhoz juthasson, mert csak így
valósíthatott meg legfőbb célja.

Seljesen határozott célja csak akkor lett,
midőn el kellett búcsúozni ^{szü.} ~~szü.~~ Most már független
volt, de bűnös. Függetlenségé után vágya elesett, de

hízelődött második fő célja: a tegezésnyerés.
Ezen két fő célja között a el őt elgúnyálta. Tel-
jesen határozott célja még most sem volt. Azt tud-
ta már ugyan, hogy tegezést kell nyernie, de nem
tudta még a mértét.

Az övélyg asszonyal való találkozásal meg tud-
ta azt is. Legyőri a csót, ^{azt} a tegezést nyer és a nyit-
lést. Milyen orit két cél elérését ründöt. Legyet
nagan is iten is megsegítette őt.

akkor,

Do. L. Székely

IV.

Mivel tanúsíthatja a gyermek szülei i-
ránt szeretetét?

Az isten adott nekünk e-
siet, hogy gondolkodjunk, sűrűt, hogy sze-
ressünk. Többféle szeretet van, de ezek közül
a legsebbe az, amelyet a gyermek érez szülei iránt.
Nőzen ^{hosszú} ~~szülő~~ áll legközelebb, az ő gondoskodna
keze, lelki szükségleteiről, őt verérik egész ad-
dig, míg lépés az életbe.

sűrűt.
Szeretést csak egy van,
hazam a szeretet meg-
nyilvánulási formái.
amelyet.

Egy gyermek szülei iránti szeretetét so-
félekép tanúsíthatja. Legyen bizalommal irántuk,
mondja el nekik ügyes-bajos dolgait s legyen
szamácsot ^{szülő} ~~szülő~~.
Legyen ^{szülő} ~~szülő~~ irántuk,
szóval ^{szülő} ~~szülő~~ rólat szeretet-
tel és ne bosszantsa őket.

Magastalan
szívem!

Imre

Legjobb az engedelmességgel nyilvá-
nítatja egy gyermek szeretetét. Szülei parancsait tel-
jesítse örömmel, szolgálathozsággal.

^{akkor} ~~akkor~~ is örömet okozhatunk szülein-
kel, ha jól tanulunk. A Milyen nagy egy apa

pararolta,

öröme, ha fia átnyújtja neki a jó bizonyít-
ványt, hiszen látja, hogy fia nem pararolta el
az idejét. Tanulnunk kell hát, hogy örömet aro-
zunk szüleinkről.

És majd ha felnövekedt emberek leszünk, ne
feledjünk meg szüleinkről. Minis csúfabb dolog,
mint mielőtt valaki azt hiszi, hogy lerögzte minden
kálaiját szülei iránt. Ők annyi jót tettek irántuk,
hogy azt megfájlalni nem lehet.

Hogy legalább his mértékben lerögzessük
kálainkat szüleink iránt, legyünk mindig szeretet-
tel irántuk. És élünk vezérnőnkül szüleit hi is-
ten parancsolatát: „Szereteld a te apádat és
anyádat, hogy jól legyen dolgod és hosszú életed élj
itt a földön.”

2

X.

A verselésről.

A verselésnek az ítem
az alapja. Kétféle verselés van: időmértékes,
és hangsúlyos. Az időmértékes verselésnél
a szótagok hosszúságát vagy rövidségét a
magánhangzók és más alhangzók váltakozá-
sából állapítottnak meg (és ha egy) míg a hang-
súlyosnál főképpen az eszelemetvinti hangsúly-
ra figyeltek. ^(A hang van hosszú és rövid) ^(egyfelirrel felkés) A hosszú szótagot egy végpontszponással, a rövidet

verselésnek,
verseles,
hangsúlyos
hosszúságát

hang-
súlyosnál, hang-
súlyra, visszer-

szótag alatt egy verslábát.
Ha több verslábát egymás mellé tesszünk, ^(olyan képen, hogy ezáltal) egyenletes
hullámzás keletkezik, ^(azaz létrejött hullámzás) melynek neve ritmus.

Fü
olyan képen, hogy ezáltal
neve:

Scandálásnak nevezzük egy verssorokat ítemek-
re való bontását.

versornak,

(Az időmértékes, nem rimelő
versestől ell) Versláb van két, három és
négy tagú. Kéttagú versláb a jambus, a ^{spondeus,} ^{a trocheus,}
trocheus és pyrrhicus. Háromtagú láb a ^(közül nevezendők) ^(akiknél a lábak)
anapaestus. Négytagú láb a corijambus.

tagú, Kéttagú,
Négytagú

Az időmértékes nem rimelő ver-

Többféle verssor, selejt ^{de} klasszikusnak neverik. Több verssor van. Ilyen a hexameter, mely hat iüemből áll. Ittlandó benne az ötödik iüem ~~mely~~ ^(ütem) daktylusa az elö négy spondeus vagy daktylus, az utolsó spondeus vagy trocheus. Hexameterben van írva a ~~Sókratész~~ Szókratész fátiása című epica. Például:

Régi diposóseqüent hól / késel az / eji hópnályban.

A öt iüemből álló sör a pentameter.

A harmadik és hatodik iüem között. Ha hexameter és pentameter váltogató ^{fordulók} distichon a versikéletek.

A klasszikus verssorok ^{map} a saphói és az adonisi sorok. Ha három saphói verssor után egy adonisi jön, a versszak ~~ere~~ saphóinak neverik.

Ilyen versszak az asszlepiadeszi, mely három asszlepiadeszi és egy glykóni sörből áll.

A glykóni- asszlepiadeszi versben egy glykóni sör után egy asszlepiadeszi jön.

Az alkajrosi versszakokban két nagy alkajrosi sör után egy ötödleges jambus sör

jön, a negyedik sör kis alkajrosi. jön, sör

A klasszikus versformák két ellentétben vannak a nyugati európai ^{restoráció} ar. Ezek rimelnek és ~~vannak~~ ^{vannak} daktylus, anapaestus, jambus és trocheus labák ^{szerepelnek}. Itt a szótagok hosszúságát nemcsak kvantitással, hanem kvalitással is befolyással van.

A klasszikus versformákat először a görög és római költők használták, még a nyugati európai ar. angolok és franciák, ~~még~~ ^{meg} ~~vevették~~ ^{vevették}.

romai költők, franciák, még a németek

Ibbéle verssor, selest katasorakusnak neverik. Ibbé verssor van.
 Ilyen a hexameter, mely hat utemből áll. Ilendő
 benne az ötödik item ~~nagy~~ daktylusa. az elvö négy ^(ütem)
 spondeus vagy daktylus, az utolsó spondeus vagy
 trocheus. Hexameterben van írva a ~~latin~~ latin ja-
 fása című epica. Például:
 Regi d'ipso sequimur hinc | hinc ar | eji hopyalyban.
 A öt utemből álló szó a pentameter.
 It a harmadik és hatodik ütem között. Ha hexa-
 meter és pentameter váltogatva ^{fordul elvö} / distichon
 a versikéket.
 A Klasszikus verssorok ^{mag} a sapphói és az
 adonisei sorok. Ha három sapphói verssor után
 egy adonisei jön, a vers szabotvere sapphoinak
 nevezik.
 Ilyen versszak az aszlepiadeszi, mely
 három aszlepiadeszi és egy glykóni sorból áll.
 A glykóni-aszlepiadeszi versben egy
 glykóni sor után egy aszlepiadeszi jön.
 It a alkajozai versszakokban két
 nagy alkajozai sor után egy ötödleges jambus sor

jön, a negyedik sor kis alkajozai. jön, sor
 A Klasszikus versformák
 Itt ellentétben vannak a nyugati európai ^{festő sor} nyugati,
 az. Ezek rimelnek és berrik ^{szó} daktylus, legközelebb,
 anapaestus, jambus és trocheus lábak ^{kegyelmek} szorompelnek,
 It a szótagek hosszú ságit nemcsak kvantitásával
 hanem kvalitásával is befolyással van.
 A Klasszikus versformái-
 kat először a görög és római költők használták, majd a nyugati európaiak az angolok és fran-
 ciák, majd németek. római költők,
 fran-
 ciák, majd a né-
 metek

Melyek a magyar jellem fővonásai?

Ha végig tekintünk Európa népein, mindenütt találunk olyan sajátos vonásokat, melyre hazájának felvessz, éghajlata van befolyással. Az északi norvég hideg, nyugodt; a déli olasz heves, szenvedélyes; a török keleti bölcsességgel nyugodt meg sorsában; a német lassú, megfontolt.

És az én népem mint tenger közepe a sziget, úgy áll ez sok nép közt a magyar. Kevés a barátja, pedig jellemében sok olyan van, amit találunk, mely valószínűséggel ^{kellene legyen} az egész világon. A magyar embernek már külsője megnyerő. Angyal Bardi valóságos eszményképe volt a férfiségnek. Tóthai „Népvilág” című elbeszélésében gyűjteményében a nőiszepegre is sok példát találunk. Szép nő volt a molnár leánya, Pirovka és Benedek Exencsiké.

A megnyerő külsőről következik természetünk a belső jellemre. A magyar ember nyugodt komolysága párosul nyilt szívvel és becsülettel.

nyugodt, nyugodt, sük,

hogy,

nyugodt párosul, hősies!

lehetőségével. Ha Harudni talán nem is tud. Angyal Bardi is egészen nyiltan bevallja anyjának, hogy szereti a molnárleányt. Haragra könnyen lobban a magyar, de azért istenfélő és jölelkű. A „Világ vége” című elbeszélésben is mindenki könnyőre istenhez, hogy mentse meg őt. Angyal Bardi is a megérintett embert sohasem bántotta.

Ha büszke a magyar, legelőbb vigasztalása a ~~szó~~ bor és zene. A szomorú ^{és a jó bort} ~~látakat szereti.~~ ~~Amennyiben~~ Benedek Ádám rézegei elart meghalni; Borsos István meg minden nap leitta magát.

Legelőbb jellem ^{vonása} a magyar embernek a hazaszeretlet. Ez az ives ^{csak (hogy magunk előtt látszunk)} ~~szellem~~ lapjain kell ^{az hazaszeretlet legelőbb példái} ~~végig tekintünk,~~ Arpad, Botond, Toldi és még számtalanok, kikre elmondhatjuk a költővel:

„Nem tudom én, melyik volt szebb
Melyik dicsőbb, melyik nagyobb”
Fájdalom az új kor

hogy,

működik,

romboló szelleme hársámban is működik.
Sóken vannak, de megfélelve a sótkő
szaváról.

halnod,

"Itt élned, halnod kell"
hűtlenül keresnek új hazát túl a tengeren.

Allyunk eljűt intő szóval:

"Háradnak rendületlenül
Légy hűve, oh magyar!"

2

Szerkezet?

Tartalom?

XIII.

Húsvéti vakációm.

(Házi dolgozat)

Húsvéti,

Itt vagy végre kedves tavasz
viruló meztisszel, zöldelő erdővel és a fel-
támadás ünneppel, húsvétal. És a diátra
néve mindemelni kedvesebb szünidővel. Alig
hogy bontakoznak a rügyek, alig hogy felhangzik
a fülemüle éneke, máris vakációnak van és élvez-
hetjük mind a gyönyöröket.

Ébred a természet! Itt járt leve-
lekkel vannak ^{be} borítva, a gyümölcsös kert fehérül a söt-
virágtól, az egy, két hónap előtt még jéggel fódott
patkót vígan csörgedeznek. Itt erdőben a madarak, a me-
zőn a szándó-vestől éneke hangzik. Itt tavasz a szépsé-
get ~~hív~~ élvezhetjük, ha egy nagyobb sétát teszünk. Er-
re hívem volt alkalmunk, a húsvéti szünidő alatt. Míg
időnként járunk, egész napunkat elfoglalja költészetünk
felkészítése. Képzelték, hogy irrvendünk a két hét vakáció-
nal. Megrendődik a futballozás, a sétálás, biciklizás. I-
lyen mulatsággal költészem el én is szünidőmet.

húsvétal,

húsvéti,

mulatságokkal,

Az első héten sokat futballoztam és több nagyolt sétát tettem. Ha elfáradva hazatértem, élvezet volt a pihenés egy jó könyvvel a kezemben. Földai, "A kínai ember fia" című regényt olvastam el. Sok gyönyörűséget okozott nekem nagy íróim csapongó phantasiájuk követei, s szinte bele éltem magam a régi dicső napok eseményeibe.

Névnapon is a szünidő idejére esett. Kétszázötvenkedves ajándékkal szereztem nekem örömet. Kaptam tőle közt a székelyi tanítványt. Nagy érdeklődéssel figyelemmel a bécsi torna lefolyását s a még nagyolt kedvet csinált nekem a szép, komoly játék gyakorlatára. Föld első örömet okozott nekem Maróczy győzelme, s konfúzius büszkeséggel töltött el, hogy első helyet biztosítva magának, dicsőséget szerzett a magyar névnek.

Régi húsvéti szokás nálunk az éntörökös. Kedvesen emlékszem vissza, hogy milyen örömet okozott nekem a sok piros tojás és virág, amit ilyen alkalomkor összegyűjtöttem. Most is öcsimöt vettem be az ismerősökhöz, s talán soha sem okozott nekem annyi örömet e szép ünnepi szokás, mint most, mikor éreztél és szelgyönyörködtem a mi kis kedvencünk örömeiben.

Semplomban is voltam az ünnepelen.

Most idegen lelkivel tartanak ott próbainallatokat.

Bár méltó utódot választanának helyem elhunyt helyébe, mert egyházközségünknek van jó pártosa.

Ilyenformán hamar eltelt a szünidő s mi visszatértünk az iskola padjainba, hogy kettőzött szorgalommal folytassuk a tanulást. Uttra törtérszünk, hogy jó bizonyítványt nyerve megérdemeltük a nyári szünidőt, mint a jól végzett munka jutalmát.

szorxatt,

húsvéti, nálunk,

elhunyt,

1

Miért szeretem „Toldit”?

A Kisfaludy Társaság 1846 február 8-adi gyűlésén egy pályaféltet kiírták: Trassé költői beszéde valamely a népo ajdán élő hősről. A pályázat közt volt az eddig ismeretlen strany Fános is. És csodák csodája, tízenhárom pályamű közt az ő, Toldija nyerte meg egyhangulag a díjat.

Mi az a gyönyörű, az a fontos valami e műben, mely egyszeri átolvasásra is meghódítja az embert?

~~És~~ a nagy álig hogy olvasni kezdtem „Toldit”, meglepett az a magyaros népies stílus, mely oly nagy hatást tett a bírálókra is. Itöl strany a fényes korról, a magyarok dicsőségéről, az igazságos királyról, a nagy erejű hősről, Toldiról.

Ismeretkín Toldi szenvedéseit, ~~hiszen~~ ^{hiszen} ~~soha~~ ^{soha} akadályt kellek legyőznie, míg célját elérte.

Legszelb az egész műben az a néhány rész, hol Toldi anyja iránti szeretete van feltüntetve. ~~Mi gyönyörű~~ ~~hogy~~ ~~mit~~ ~~hagyan~~ ~~szerette~~ ~~anyját~~, ~~elátot~~ ~~szól~~, ^{is} ~~hogy~~ nem ~~adot~~ ~~hávozni~~ ~~amélkül~~, ~~hogy~~ ~~bácsut~~ ~~ne~~ ~~venne~~ ~~fölé~~.

~~Az egész műben~~ strany néhány érdekes epizódot is beleköt a műbe, mely ~~byr~~ ~~meg~~ ~~kell~~ ~~fed~~ ~~veltség~~ ~~az~~ ~~olvasónal~~ ~~hogy~~ ~~kedveltes~~ ~~széke~~ a hőltéményt.

A mű maga oly szép, hogy alig lehet olyat találni a magyar irodalomban. Nem csoda hát, ha legkedvesebb olvasmányaim közé tartozik. Hátatérve az iskolából, gyakran veszem kezembe ~~is~~ ~~elme~~ ~~renque~~ a dicső korról és a dicső kor egyik legnagyobb ~~széke~~ ~~hőse~~ ~~ről~~, Toldi műlősről.

epizódok
hogy kedveltesek

Hát ez mi?

2/

között,

erejű,

célját,

Mi szeretnék lenni?

Életem első forduló pontja előtt állunk. Nehány hét múlva befejezük a IV. -ik osztályt. ~~Itt nem érez elég~~ Először áll előttem komoly alakban a pályaválasztás kérdése. Itt nem érez ^{magában} elég erőmet, hogy még sosem éven át komoly tanulmányokkal foglalkozzak, iparos pályára léphet. Hazánkban éppen úgy szükség van derék iparosokra, mint jó hivatalnokokra, ~~és~~ tanárookra, ügyvédekre, ^{és} orvosokra. Nagyjövők pályánál tartják most a kereskedelmet. En azt hiszem, hogy minden pályára jó, ha szorgalommal teljesítjük kötelességeinket.

En már kicsiny gyermekkoromban választottam pályát. Orvos akarok lenni. Lehet, hogy először csak az az érzés vezérelt, mely minden gyermek szeméi elé a szüleit állítja példányképekül. Apja hivatása a legszelb hivatás, pályája a legjobb pályája a világon.

En írték az életem sem változtatam meg elhatározásomat. Most már nem csak az vezérelt, hogy mindenben hasonló törekvésem lenni apámhoz, hanem ~~fel~~ tudom fogni az orvosok önfelelő ^{és nemes} hivatását. Felencedik értendője, hogy a kórházban lakom. ~~De~~ Kezdem el azt, vannak ^{kórházban,} a szép épületek, melyek ^{a tudomány minden eszközeivel felszerelve} betegségek százait foglalják magukba. Látnom a betegeket, kik enyhülést és gyógyulást keresnek e falak között. Látnom az orvosok seregét, kik minden tudományjával igyekeznek a szerencsétlenek fájdalmait enyhíteni. Látnom jó apámat, ki éjjel-nappal fáradozhatlanul teljesíti hivatását. Előttem van nagypám példája, ki nemcsak maga orvos volt, hanem mindkét fiát is annak nevelte.

Közelről látom a pályára nevelésüket is. Az orvosnak mindig kézen ^{kell állani} hivatása teljesítésére. Szék, eső, hó, vihar nem tarthatják vissza, ha egy embertársának segítségére van szüksége. Sokszor hül el az asztalunkon a leveles, szárad el a tűrhegyen a pessenye, mert

szólítja, szóra-
hozása,

tanul-
ni,

órában,

leteszi kezéből a kancsát,
apám ~~felbe hagyja az étkészítést~~ ha hivatalosa
szólítja. Sokszor elmarad szórakozása is, mert
jelszava: „Élő a kötelesség!”

Ért a jelszót válaszként én is ma-
gamnak az életre. Szorgalmasan fogok tanul-
ni és így isten segítségével megérem azt az ünne-
pélyes percet, midőn a komoly tanár urat
kérszoritással doktorra fogadnak. Azt az
esküt, melyet ezen ünnepélyes órában
kell majd elmondanom, sohasem fogom el-
felejtani. Mindig azon fogok igyekezni, hogy
embertársaimnak javára legyek. Isten en-
gem úgy segítjen!

?

Nagyon ainos, fontos dolgot.

XVI

A nyár.
(Házi dolgozat.)

Milyen jó, hogy a termé-
sét megteremtését nem egy gyarló em-
berre bízta az úr isten. Azt hiszem, a
nyár lett volna az, melyet mint legi-
^{verete-}
~~sebbet~~ választott volna a négy évszak kö-
zül, mint arra érdemest, hogy egész éven
át uralkodjék. Pedig milyen terhes mi-
lyen fárasztó volna, ha mindig ^{csak} ~~szorgalmasan~~
a nyári meleg uralkodna és pihenés nél-
kül kellene a nyári munkát végezni.
Nem tudjuk elégi megbecsülni a természet böl-
csen berendezett rendjét. A hideg tél és esős
tavasz után milyen örömmel üdvözöljük
a szép nyári napokat és a nyári vakációt
és pihenést a tanulás és munka jutalma
gyaránt.

En a nyári künidőt ren-
desen falun töltöm nagyanymnál. Itt na-

Erőteljett
mondatza-
kezd

legelveretesebbet,
csal,

elégge,
és

és es

mulatság,

gyon sok mulatság vár rám. Ha a nagy me-
legben nem tudok tenniszerni, vagy a kert-
ben és erdőben sétálni, rendszeren a közeli
folyó partjaira menekülök. A halászat
is kedves mulatságom. Naplemente után
~~csalnak~~ csolnakárok a lassú méltósággal
tovakaladó Sajón.

mulatságom,

A pihenés és szóra kérés
kört aromban sokat tanulhatunk szemléző-
dei által. Elsősorban tanuljuk megbecsülni
a munkás kezeket, melyek számunkra is
megszerzik a kenyeret.

A mezői munkásoknak éppen
a nyár hozza a legfárasztóbb, a legrehelettebb
napokat; de azért nem kell panasz a ~~szőlő~~
munkásnép ajakán. A dás fakad min-
den kapavágás, minden kasza, sarló
nyomán. Ha hisztálunk a határba, amerre
a szem előtt hullámzó vész, aranyos baldorok
ringanak. A munkát megáldotta isten s ~~szíve~~
~~szíve van egy ország kenyere.~~ Néhány nap még

is megkezdődött az aratás. A hős apraja, naggya
kigyúl s örömtől rezeső szívről látja egy-
másmellé állítva a keresztet. Falán egyik
legszelb falusi ünnepe az, melyet a bevégre
aratás örömeire rendeznek. Halászból ko-
zorút fonnak, feldisítik pipacsokkal, má-
sorszéppel, sarkaláttal s a legszelb léány
fejére illesztik. Így vonulnak északra mellett a faluba a
garda hársához. Ahmerre csak elhaladnak, kameső-
val, vederral állnak a legények, hogy leöntsék
a korosus léányt. Legény közigazgatás ugyan a ~~haza~~ ugyan, amíg
érnek, de az arca ragyog az örömtől, tudja, hogy ~~dis~~ ~~er,~~
jutalom vár rá. Nemsokára pihenhetnek azonban
a szorgalmas munkások. A aratás után még egy nagy mun-
ka vár rájuk: a cseplés. Most könnyebb est vigezni, mint
alig néhány évvel ezelőtt. Akkor cséppel, hadaróval, most
géppel csépeleget. Majdnem minden faluban van néhány mó-
dosult gardának gépe. ^{Náluk csépeleget az egész falu} Hatalmas kalangyal veszik körül a
rétre kiállított gépet, s a mögöttes kihangzó ^{moraj jelű} ~~hang~~ hang meg-
kezdődött a munka. Itt is meglátózik, hogy mennyivel könny-
nyitja az emberi elme vívmányai a kő munkáját. Ami ~~nyitja~~

feldisítik,

ugyan, amíg
er,

hang

nyitja

régen kékig tartott, most néhány nap alatt végtér.
Nemsokára már bejő van hordva a termés. A követ-
kező vasárnap kálafelt szivvel járna az úrasítalakhoz a
kisek, hogy vegyék az új kenyértől az ^{előt}úrvacsorát. ^{a templom enél:} Felcsendül
„Áldassék az úr szent neve”

áhitat,

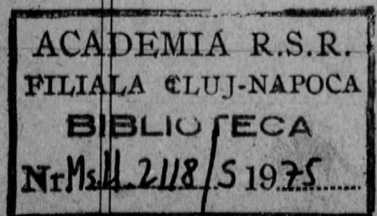
Fél esik látni a napbarnította arcokon az áhitat kifejezését.
Judjal mindnyoján, hogy isten áldása nélkül nincs sikere
munkánknak.

Sajdalom, nemcsak mindig örömet, sermo-
niságot is láthatunk gyakran. Itt imént még napnyugrás
hirtelen fellegek borítják, villámlik, dörög sa jégeső alig né-
hány perc alatt kőnkérszi a sok fáradság és sok nehéz
napi munka gyümölcsét. Körmvet szemmel nézük
az embereket a pusztalást, de hittel és reménnyel új
munkába fognak. Példát vehetünk köllük mi
is, hogy kitartással haladjunk ^(kivárást) felünk felé. Felosa-
vunk legyen:

köllük

„Előtted a hűzdei, előtted a pályá!
Itt erőtlens csügged, az erő megállja.
Judod mi az erő? Akarat,
Mely előbb vagy utóbb győzedelmét arat!”

FINIS